

Bilag 5.1.1 - Cover – Idébeskrivelse: Cirkulære værdikæder for SMV'er

Dagsordenspunkt 5.1	Cover – Idébeskrivelse: Cirkulære værdikæder for SMV'er	Bilag 5.1.1
<p>Kort sagsfremstilling</p>	<p>Formål Bestyrelsen skal tage stilling til en foreslået indsats for udmøntning af 195 mio. kr. til cirkulære værdikæder for SMV'er.</p> <p>Baggrund Bestyrelsen havde på sit møde den 2. februar 2023 en tidlig drøftelse af indsatsen, herunder hvorvidt indsatsen skal målrettes værdikædesamarbejder. Der er siden arbejdet videre med at afdække den eksisterende viden om effekten af cirkulær økonomi og erfaringer med tidligere indsatser og anbefalinger. Den opbyggede viden er samlet i et vidensgrundlag om cirkulær økonomi, <i>jf. appendiks 5.1.a.</i></p> <p>Vidensgrundlaget inddrager blandt andet anbefalingerne fra det tidligere Advisory Board for Cirkulær Økonomi, som havde Flemming Besenbacher som formand. Boardet afleverede sine anbefalinger til den daværende regering i 2017 og der er blandt andet fulgt op på anbefalingerne i forbindelse med <i>Strategi for Cirkulær Økonomi</i> fra 2018 og <i>Handlingsplan for Cirkulær økonomi</i> fra 2021. Boardet fremhævede i sine anbefalinger blandt andet behovet for et stærkt samarbejde mellem alle aktører i værdikæden for at omstille til en mere cirkulær økonomi. På baggrund af dialogen med interessenter og opsamlingen af erfaringer, er det sekretariatets vurdering, at værdikædesamarbejde fortsat er et relevant og efterspurgt fokusområde for en indsats fra bestyrelsen.</p> <p>På baggrund af COVID-19-krisen og krigen i Ukraine er der kommet stort fokus på cirkulær økonomi som redskab til at kunne afkoble virksomheder fra sårbare værdikæder og dermed styrke deres forsyningssikkerhed i forhold til kritiske råvarer. Cirkulære løsninger kan, <i>jf. appendiks 5.1.a.</i>, bidrage til at mindske behovet for kritiske råvarer både gennem ”produkt-som-service”-forretningsmodeller, genfremstilling, genanvendelse, og gennem design af produkter, som er mindre afhængige af kritiske råvarer. Cirkulære løsninger kan særligt spille en rolle i at reducere virksomheders ressourcebehov på den længere bane og derved medvirke til, at virksomhederne og deres tilhørende leverandørkæder på sigt er mindre afhængige af råvareimport fra tredjelande. Herudover viser analyser, <i>jf. appendiks 5.1.a.</i>, at størstedelen af virksomhedernes CO₂-udledning er relateret til virksomhedernes leverandørkæder, hvor indfrielse af reduktionspotentialer kræver værdikædesamarbejder mellem virksomheder.</p> <p>Samtidig vil virksomhederne i de kommende år blive mødt af omfattende EU-regulering relateret til bæredygtighedsrapportering, produkters bæredygtighed og virksomhedernes arbejde opad og nedad i værdikæderne. Det vil stille krav til virksomhedernes arbejde med cirkulære principper.</p>	
	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Cirkulær Omstilling</p> <p>Klimakrisen, stigende materialepriser, kommende EU-regulering og udfordringer med forsyningssikkerhed af materialer viser, at den cirkulære økonomi er uomgængelig. Cirkulær økonomi kan bidrage til virksomheders konkurrencedygtighed ved at gøre det muligt at opnå højere ressourceproduktivitet. Lande vi normalt sammenligner os med, såsom Holland, Belgien og Tyskland har alle højere ressourceproduktivitet end Danmark. Holland er særligt interessant, da de har ambitiøse mål om at være 50 pct. cirkulære i 2030 og 100 pct. cirkulære i 2050.</p> </div>	

Dagsordenspunkt 5.1	Cover – Idébeskrivelse: Cirkulære værdikæder for SMV'er	Bilag 5.1.1
	<p>Forslag til løsning</p> <p><u>Indhold</u></p> <p>Det foreslås, at indsatsen fokuseres på at fremme implementering af cirkulære tiltag i værdikæder. Indsatsen målrettes SMV'er med en vis modenhed i forhold til cirkulær økonomi. Via hjælp fra private rådgivere, klynger, vidensinstitutioner, GTS'er og lignende kan virksomhederne arbejde med implementering af cirkulære tiltag. Hjælp kan for eksempel omfatte støtte til udvikling af cirkulære partnerskaber og processer, adgang til test- og demonstrationsfaciliteter, viden om grøn omstilling gennem kompetenceløft og skalering af grønne, cirkulære løsninger.</p> <p>Indsatsen foreslås at have fokus på implementering af cirkulære tiltag i værdikæden, da dette forventeligt bidrager til de programfaste resultater i form af tons affald pr. år, der i projektperioden anvendes som råvarer samt skønnet drivhusgasemission i tons CO₂-ækvivalenter pr. år. Værdikædesamarbejder kan supplere individuel støtte til cirkulære tiltag, som virksomheder kan søge gennem for eksempel SMV:Grøn.</p> <p>Til forskel fra andre ordninger på området, kan denne indsats støtte implementering og skalering af cirkulære tiltag, og SMV'er, der allerede har været deltagere i andre indsatser, kan således følge op på og implementere tiltag fra andre forløb med forventet større effekt.</p> <p><u>Økonomi</u></p> <p>Det foreslås, at der annonceres i alt 195 mio. kr. til indsatsen, heraf 125 mio. kr. fra Regionalfonden, hvoraf minimum 31,5 pct. øremærkes til aktiviteter i Region Sjælland, og 70 mio. kr. fra de decentrale erhvervsfremmemidler. Det bemærkes, at der er tilført yderligere 2 mio. kr. decentrale erhvervsfremmemidler i forhold til det, som blev drøftet på mødet den 2. februar 2023. Der er tale om tilbageløbsmidler fra tidligere indsatser.</p> <p>Det foreslås, at der i denne indsats kan støttes med op til 75 pct. i Region Sjælland og 65 pct. i øvrige regioner, <i>jf. bestyrelsens strategiske handlerum</i>.</p> <p>Det bemærkes derudover, at der, udover den afsatte ramme på 195 mio. kr., helt ekstraordinært kan afsættes op til 15 pct., som kan tilføres, såfremt der for eksempel ekstraordinært indkommer mange ansøgninger, der scorer mere end 65 point, og at der ansøges for mere end den afsatte ramme. Bestyrelsen træffer beslutning om eventuel brug af disse yderligere midler på det bestyrelsesmøde, hvor der tages stilling til de indkomne ansøgninger under indsatsen.</p> <p><u>Nøgleaktører</u></p> <p>Mulige ansøgere kan omfatte klynger, private specialiserede parter og andre aktører, som kan facilitere værdikædesamarbejder bestående af både små, mellemstore og store virksomheder, iværksættere, vidensinstitutioner, klynger, erhvervshuse, kommuner samt andre offentlige og private parter, som kan bidrage til, at virksomhederne omstilles til en mere cirkulær økonomi.</p> <p><u>Bestyrelsens strategiske handlerum</u></p> <p>Det foreslås, at bestyrelsen drøfter og beslutter nedenstående drøftelsespunkter:</p> <p><i>Fagligt indhold og udvælgelseskriterier</i></p> <p>Ansøgninger foreslås vurderet på tre kriterier:</p>	

Dagsordenspunkt 5.1	Cover – Idébeskrivelse: Cirkulære værdikæder for SMV'er	Bilag 5.1.1
	<p>1) Cirkulær økonomi, virksomhedernes behov, effektkæde og gennemførlighed (0-50 point), herunder blandt andet at indsatsen målrettes projekter, som har fokus på implementering af cirkulære tiltag i SMV'ers værdikæder, der fører til faktiske besparelser i projektperioden og omfanget af virksomhedsdeltagelse i projektet.</p> <p>2) Kompetencer, partnerskab og samarbejde (0-30 point), herunder at partnerkredsen består af aktører, der har viden og kompetencer til at fremme omstillingen til en cirkulær økonomi hos virksomhederne og deres værdikæde.</p> <p>3) Lokal og regional forankring samt forenkling af erhvervsfremmesystemet (0-20 point), herunder begrundelse for projektets geografiske afgrænsning og hvordan lokale forskelle mødes samt koordineres med andre aktører og tilbud i erhvervsfremmesystemet med videre.</p> <p>Herudover foreslås, at der kan ansøges om støtte til projekter med et minimumsbudget på 10 mio. kr. Indsatsens fokus på implementering af cirkulære tiltag i værdikæder forventes at bevirke, at de enkelte projekter skal have en vis størrelse for at være meningsfulde i forhold til virksomhedernes omstilling til en cirkulær økonomi.</p> <p><i>Differentierede støttesatser og øremærkning af midler til Sjælland</i> Støttesatsen foreslås fastlagt til op til 75 pct. i Region Sjælland og 65 pct. i øvrige regioner. Denne fordeling vil dels tage hensyn til, at omstillingen til cirkulær økonomi i værdikæder har en høj grad af kompleksitet, hvilket fordrer en høj støttesats for at sikre virksomhedernes engagement i mere længerevarende og dybdegående forløb, dels iagttage den vejledende fordeling af DEM-midler. Det er muligt at søge landsdækkende projekter.</p> <p>På grund af krav om, at 31,5 pct. af strukturfondsmidlerne under den enkelte prioritet i sidste ende skal anvendes i Region Sjælland, anbefales det, at der øremærkes minimum 31,5 pct til aktiviteter i Region Sjælland. Vidensgrundlaget viser, at Region Sjælland har særlige styrkepositioner inden for cirkulær økonomi på baggrund af fyrtårnene inden for Biosolutions og Femern-byggeriet samt Kalundborg Symbiosen. Herudover befinder en større andel af arbejdspladser sig inden for bygge- og anlægssektoren på Sjælland sammenlignet med resten af landet, og inden for denne sektor er der et stort cirkulært potentiale. Det bemærkes, at såfremt der ikke øremærkes 31,5 pct. til aktiviteter i Region Sjælland, så bør støtteprocenten nedsættes, da der ikke er tilstrækkelige DEM-midler til at opretholde en højere støtteprocent.</p> <p>Videre proces Det bemærkes, at der på udsendelsestidspunktet for materialet endnu ikke er indgået aftale om finansloven for 2023, hvorfor de afsatte decentrale erhvervsfremmemidler i indsatsen, er med forbehold herfor. Overvågningsudvalget forelægges udvælgelseskriterier på møde den 17. maj 2023. Indsatsen forventes annonceret den 23. maj 2023. Ansøgningsfrist forventes at være den 15. august 2023. Indstilling af ansøgninger til bestyrelsens godkendelse forventes på møde den 9. november 2023. Umiddelbart herefter udsteder Erhvervsstyrelsen tilsagn/afslag.</p> <p>Kommunikation Sekretariatet udsender såvel pressemeddelelse som LinkedIn-nyhed om annonceringen, når der er en vedtaget finanslov for 2023.</p>	

Drøftelsespunkter	Det <u>indstilles</u> , at bestyrelsen drøfter: <ul style="list-style-type: none">• Annonceringens faglige indhold og udvælgelseskriterier.• Differentierede støttesatser og øremærkning af minimum 31,5 pct. til aktiviteter i Region Sjælland.
Indstilling	Det <u>indstilles</u> , at bestyrelsen: <ul style="list-style-type: none">• Godkender idébeskrivelsen og afsætter i alt 195 mio. kr. til en indsats for cirkulære værdikæder for SMV'er, fordelt med 125 mio. kr. fra Regionalfondens og 70 mio. kr. fra de decentrale erhvervsfremmemidler.• Godkender, at der i denne indsats kan støttes med op til 75 pct. i Region Sjælland og 65 pct. i øvrige regioner.• Øremærker 31,5 pct. til aktiviteter i Region Sjælland.